

Вінницький національний технічний університет
Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії
Кафедра безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки

ПЕДАГОГІКА ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ ВИКЛАДАЧА

Обов'язковий освітній компонент

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність А5 **Професійна освіта**

Освітня програма **Професійна освіта**

Викладачі: д.пед.н., професор, Дембіцька С.В.

Мова викладання: українська

Семестр – 4

Кредитів ЕКТС – 3

Лекцій – **32 год.**

Практичних – **32 год.**

Самостійна робота – **56 год.**

Вид контролю: **диференційований залік**

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Педагогіка закладів професійної освіти і педагогічна творчість викладача» полягає в тому, щоб надати здобувачам ґрунтовних знань з теорії та методології педагогіки закладів професійної освіти, специфіки організації освітнього процесу в системі професійної підготовки фахівців за обраною спеціалізацією; сформулювати уявлення про сутність, структуру та шляхи розвитку педагогічної творчості й педагогічної майстерності викладача закладу професійної (вищої) освіти; розвинути у здобувачів здатність до творчого проектування освітнього процесу, розроблення авторських методичних рішень з урахуванням специфіки відповідної спеціалізації та їх практичної реалізації у закладах професійної освіти; сформувати компетентності, необхідні для здійснення науково-педагогічної діяльності, самовдосконалення педагогічної майстерності та інноваційного розв'язання професійних завдань викладача закладу професійної освіти.

Завдання дисципліни:

1. сформувати у здобувачів ґрунтовні знання з теорії та методології педагогіки закладів професійної освіти, специфіки організації освітнього процесу в системі професійної підготовки фахівців за обраною спеціалізацією;

2. розкрити сутність, структуру та закономірності розвитку педагогічної творчості й педагогічної майстерності викладача закладу професійної (вищої)

освіти;

3. ознайомити здобувачів із критеріями та методами аналізу й самоаналізу власної педагогічної діяльності як передумови розвитку педагогічної майстерності;

4. сформувати вміння творчо проектувати освітній процес та розробляти авторські методичні рішення з урахуванням специфіки відповідної спеціалізації;

5. розвинути навички практичної реалізації авторських методичних розробок в умовах закладу професійної освіти;

6. сформувати компетентності, необхідні для провадження науково-педагогічної діяльності, безперервного самовдосконалення педагогічної майстерності та інноваційного розв'язання професійних завдань викладача закладу професійної освіти.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

СК3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів

СК6 Здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно запитів роботодавців

СК 7. Здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програмні результати навчання

РН6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

РН9 Володіти методами і методиками діагностики стану компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів, студентів; методами й методиками моніторингу якості знань учнів, студентів для аналізу навчального процесу, його корекції та зміни

РН10 Застосовувати індивідуальні й групові прийоми прийняття конструктивних управлінських рішень щодо організації та управління

колективною творчою діяльністю в закладі освіти, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід

Тематика

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади педагогіки професійної освіти

Тема 1. Предмет, завдання та методологічні основи педагогіки закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти. Педагогіка професійної освіти як галузь наукового знання: об'єкт, предмет, завдання та функціональне призначення. Категоріально-понятійний апарат (професійна підготовка, кваліфікація, професійна компетентність, професіоналізація). Методологічні підходи до аналізу освітніх явищ: системний, компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, аксіологічний, синергетичний та культурологічний. Міждисциплінарний зв'язок педагогіки ЗПО з психологією праці, ергономікою, філософією освіти, виробничою економікою та професійною етикою. Методи педагогічних досліджень у професійній освіті: теоретичні, емпіричні (спостереження, анкетування, експеримент) та методи математичної статистики.

Тема 2. Система професійної освіти в Україні та за кордоном: нормативно-правове забезпечення та сучасні реформи. Нормативно-правовий базис функціонування ЗПО в Україні: Закони України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту». Стратегічні напрями реформування та діджиталізації системи професійної підготовки. Структура Національної рамки кваліфікацій та її співвідношення з Європейською рамкою кваліфікацій (EQF). Специфіка зарубіжних моделей професійної освіти: дуальна система Німеччини, Австрії та Швейцарії; компетентнісні моделі Великої Британії та США. Впровадження елементів дуальної форми здобуття освіти в Україні: юридичні, організаційні та педагогічні аспекти співпраці із роботодавцями.

Тема 3. Дидактичні основи освітнього процесу в ЗПО: закономірності, принципи та зміст професійної підготовки. Сутність, структура та специфіка дидактичного процесу в закладах професійної освіти. Закономірності та дидактичні принципи навчання (науковість, систематичність, зв'язок теорії з практикою, професійна спрямованість, наочність, міцність засвоєння знань). Зміст професійної освіти як основа формування кваліфікованого фахівця: Стандарти професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, освітньо-професійні програми, робочі навчальні плани та програми дисциплін. Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки як засіб формування цілісного

професійного мислення здобувачів освіти.

Тема 4. Форми, методи та засоби теоретичного і практичного (виробничого) навчання майбутніх фахівців. Класифікація та характеристика організаційних форм теоретичного навчання (лекція, семінарське, практичне, лабораторне заняття) та практичного підготовки (навчально-виробнича майстерня, виробнича практика, стажування на підприємстві). Класифікація методів навчання за джерелом знань, характером пізнавальної діяльності та рівнем самостійності. Специфіка методів виробничого навчання: вступний, поточний та заключний інструктаж, показ трудових прийомів, розв'язання виробничо-технічних задач. Сучасні матеріально-технічні та дидактичні засоби навчання, навчально-методичні комплекси та тренажерне обладнання.

Тема 5. Інноваційні та цифрові технології в професійній освіті: компетентнісний і суб'єкт-суб'єктний підходи. Сутність та класифікація педагогічних технологій у ЗПО. Компетентнісна парадигма освіти: формування hard skills та soft skills у майбутніх фахівців. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія як основа паритетного партнерства педагога і здобувача освіти. Інтерактивні та імітаційні технології: кейс-метод, проєктне навчання (PBL), ділові та рольові ігри, ситуаційне моделювання. Цифровізація освітнього процесу: використання LMS (Moodle, Google Classroom), хмарних сервісів, цифрових лабораторій, інструментів штучного інтелекту (AI), симуляторів, віртуальної (VR) та доповненої (AR) реальності у фаховій підготовці.

Тема 6. Педагогічний контроль, діагностика та оцінювання результатів навчання в закладах професійної освіти. Педагогічний контроль як елемент управління якістю освітнього процесу: функції, принципи та види (вхідний, поточний, модульний, підсумковий, кваліфікаційний). Критеріально-орієнтований та компетентнісний підходи до оцінювання знань, умінь і практичних навичок. Формувальне оцінювання (formative assessment) як інструмент коригування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Інструменти та методики діагностики: педагогічне тестування, чек-листи оцінювання практичних дій, кваліфікаційні пробні роботи, демонстраційний іспит, електронне портфоліо. Моніторинг якості професійної підготовки та внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗПО.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Педагогічна творчість, майстерність та професійний розвиток викладача

Тема 7. Феномен педагогічної творчості та майстерності: сутність, структура та критерії вираження. Понятійно-термінологічний аналіз категорій «педагогічна діяльність», «педагогічна майстерність», «педагогічна творчість» та

«педагогічне новаторство». Співвідношення репродуктивного, пошукового та творчого рівнів у праці викладача. Компонентна структура педагогічної майстерності: професійно-педагогічна спрямованість, психолого-педагогічні знання, педагогічна техніка, комунікативні здібності та креативність. Критерії, показники та рівні вираження педагогічної творчості викладача ЗПО. Сутність та специфіка педагогічної імпровізації, інтуїції та педагогічного задуму.

Тема 8. Психолого-педагогічні умови розвитку творчого потенціалу педагога та подолання професійних стереотипів. Сутність та діагностика творчого потенціалу особистості педагога. Внутрішні (мотивація досягнення, рефлексивність, гнучкість мислення) та зовнішні (творча атмосфера колективу, демократичний стиль управління, методична підтримка) чинники розвитку креативності. Психологічні бар'єри педагогічної творчості: конформізм, ригідність, страх ризику, алгоритмізація діяльності, професійні стереотипи та установки. Технології подолання бар'єрів: тренінги креативності, вирішення нестандартних педагогічних ситуацій, використання методу латерального мислення та синектики.

Тема 9. Педагогічна техніка, мовлення та комунікативна культура викладача як елементи майстерності. Поняття про педагогічну техніку як сукупність умінь та прийомів саморегуляції і зовнішнього вираження педагога. Внутрішня техніка: емоційно-вольова саморегуляція, управління психофізичним станом, моделювання самопочуття, зняття м'язового напруження. Зовнішня техніка: пантоміміка, міміка, жест, проксеміка, візуальний контакт. Мовленнєва культура викладача: дикція, темпо-ритм, інтонація, поліфонія, фасилітативна та переконуюча спрямованість мовлення. Елементи театральної педагогіки у діяльності викладача: володіння аудиторією, емпатичне слухання, культура педагогічного спілкування.

Тема 10. Проєктна діяльність, педагогічний експеримент та розробка авторських методичних матеріалів. Проєктна діяльність як інструмент інноваційного розвитку закладу освіти та самореалізації педагога. Науково-методична та дослідно-експериментальна робота викладача: вибір теми, визначення об'єкта, предмета, гіпотези та етапів дослідження. Методологія проведення педагогічного експерименту (констатувальний, формувальний, контрольний) та обробка результатів досліджень. Технологія розробки авторських навчально-методичних матеріалів: підручників, навчальних посібників, робочих зошитів, інтерактивних дистанційних курсів та електронних освітніх ресурсів.

Тема 11. Конфліктологічна компетентність та етика професійно-педагогічного спілкування. Структура та зміст конфліктологічної компетентності педагога. Причини, специфіка та типологія конфліктів в освітньому середовищі ЗПО («викладач — здобувач», «здобувач — здобувач»,

«викладач — викладач/адміністрація»). Динаміка розвитку конфліктної ситуації та стратегії поведінки особистості у конфлікті (модель Томаса-Кілманна). Прийоми профілактики, конструювання та медіації конфліктів. Етичні норми та принципи педагогічної моралі: академічна доброчесність, повага до гідності здобувача, дотримання професійного деонтологічного кодексу.

Тема 12. Професійно-педагогічне самовдосконалення, рефлексія та профілактика емоційного вигорання викладача. Неперервний професійний розвиток (Lifelong Learning) як умова конкурентоспроможності педагога. Самоосвіта, самовиховання та побудова індивідуальної траєкторії професійного зростання. Педагогічна рефлексія: сутність, види (ретроспективна, поточна, перспективна) та інструменти реалізації (SWOT-аналіз власної діяльності, самоаналіз занять, електронне портфоліо). Феномен синдрому емоційного та професійного вигорання (Burnout Syndrome): стадії, симптоматика, чинники ризику. Техніки психогігієни, відновлення ментального здоров'я, підвищення стресостійкості та підтримки балансу між роботою та особистим життям (Work-Life Balance).

Теми лекційних занять

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади педагогіки професійної освіти			
1	Тема 1. Предмет, завдання та методологічні основи педагогіки закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.	2	-
2	Тема 2. Система професійної освіти в Україні та за кордоном: нормативно-правове забезпечення та сучасні реформи	3	-
3	Тема 3. Дидактичні основи освітнього процесу в ЗПО: закономірності, принципи та зміст професійної підготовки	2	-
4	Тема 4. Форми, методи та засоби теоретичного і практичного (виробничого) навчання майбутніх фахівців	3	-
5	Тема 5. Інноваційні та цифрові технології в професійній освіті: компетентнісний і суб'єкт-суб'єктний підходи	3	-
6	Тема 6. Педагогічний контроль, діагностика та оцінювання результатів навчання в закладах професійної освіти	3	-
Модуль 2			
Змістовий модуль 2. Педагогічна творчість, майстерність та професійний розвиток викладача			
7	Тема 7. Феномен педагогічної творчості та майстерності: сутність, структура та критерії вираження	2	-
8	Тема 8. Психолого-педагогічні умови розвитку творчого потенціалу педагога та подолання професійних стереотипів	3	-
9	Тема 9. Педагогічна техніка, мовлення та комунікативна культура викладача як елементи майстерності	2	-
10	Тема 10. Проектна діяльність, педагогічний експеримент та розробка авторських методичних матеріалів	3	-

11	Тема 11. Конфліктологічна компетентність та етика професійно-педагогічного спілкування	3	-
12	Тема 12. Професійно-педагогічне самовдосконалення, рефлексія та профілактика емоційного вигорання викладача	3	-
	<i>Усього годин</i>	32	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1	Нормативно-правова база та методологічні підходи у ЗПО. Порівняльний аналіз Законів України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» та «Про фахову передвищу освіту». Побудова концептуальної карти методологічних підходів до підготовки фахівців.	2
2	Моделювання системи дуальної освіти та взаємодії з роботодавцями. Розробка проєкту тристоронньої угоди (ЗПО – здобувач – підприємство) та побудова матриці розподілу результатів навчання між теоретичним блоком та практикою на виробництві.	2
3	Проєктування змісту професійної підготовки за компетентнісним підходом. Аналіз стандарту освіти обраної спеціальності та розробка фрагмента робочої навчальної програми з формулюванням програмних результатів навчання (ПРН) і критеріїв їх досягнення.	2
4	Конструювання та методичне опрацювання інструктажів у ЗПО. Складання розширеного план-конспекту проведення заняття у навчально-виробничій майстерні. Симуляція проведення поточного інструктажу з використанням інструкційно-технологічних карт.	2
5	Проєктування цифрового навчального контенту та використання ІІІ-інструментів. Створення інтерактивного електронного освітнього ресурсу в LMS Moodle / Google Classroom із застосуванням візуалізацій, інтерактивних вправ та ІІІ-симуляцій ситуаційних завдань.	2
6	Розробка інтерактивних робочих зошитів та кейс-технологій. Конструювання виробничого кейсу (кейс-методу) для розв'язання технологічної чи дидактичної проблеми та макетування фрагмента інтерактивного робочого зошита здобувача освіти.	2
7	Розробка діагностичного інструментарію та формувального оцінювання. Складання специфікації тестових завдань, розробка чек-листа (рубрикатора) оцінювання практичних дій здобувачів під час виконання кваліфікаційної роботи та карти формувального оцінювання.	2
8	Організація та проведення демонстраційного іспиту. Моделювання процедури кваліфікаційного випробування.	2
9	Діагностика рівнів педагогічної майстерності. Проходження діагностичних методик оцінювання власного творчого потенціалу та комунікативних здібностей. Побудова індивідуального профілю майстерності педагога.	2
10	Тренінг розвитку творчого мислення та подолання професійних стереотипів. Виконання вправ на латеральне мислення, використання методу синектики та морфологічного аналізу для розв'язання нестандартних дидактичних ситуацій у ЗПО.	2
11	Опрацювання елементів педагогічної техніки та невербальної комунікації. Виконання вправ із голосоутворення, дикції, іміджевої проксеміки. Запис і публічний аналіз короткого виступу (вступної лекції) із фіксацією жестів, міміки й темпо-ритму.	2

12	Моделювання педагогічної імпровізації та володіння аудиторією. Симуляція нестандартних ситуацій на занятті (технічний збій, втрата уваги аудиторії, гострі запитання). Відпрацювання прийомів педагогічної імпровізації та переключення уваги.	2
13	Проектування навчально-методичного комплексу та розробка авторських матеріалів. Розробка паспорта авторського навчально-методичного проєкту.	2
14	Моделювання та розв'язання педагогічних конфліктів в освітньому середовищі. Експериментальне вирішення відеокейсів типу «викладач - здобувач» і «здобувач - здобувач». Відпрацювання технік алгоритму ненасильницького спілкування та медіації	2
15	Психогігієна педагогічної праці та саморегуляція. Опрацювання експрес-методик діагностики вигорання. Виконання вправ з емоційно-вольової саморегуляції, рефреймінгу, дихальних технік та зняття м'язового напруження	2
16	Розробка індивідуальної траєкторії професійного розвитку. Проведення аналізу власної педагогічної діяльності, побудова індивідуального плану професійного зростання на 3–5 років та конструювання структури електронного портфоліо.	2
Усього годин		32

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1.	Самостійне опрацювання тем теоретичного матеріалу:	
1.1	Предмет, завдання та методологічні основи педагогіки ЗПО. Скласти порівняльну таблицю методологічних підходів (системний, компетентнісний, діяльнісний, синергетичний) із визначенням їх сутності та прикладів застосування в професійній підготовці.	2
1.2	Система професійної освіти в Україні та за кордоном. Підготувати аналітичне есе на тему: «Зарубіжний досвід функціонування дуальної освіти (на прикладі Німеччини/Швейцарії) та перспективи його адаптації в Україні».	2
1.3	Дидактичні основи освітнього процесу в ЗПО. Здійснити аналіз освітньо-професійної програми (ОПП) з обраної спеціальності та сформулювати пропозиції щодо міждисциплінарної інтеграції навчальних предметів/модулів.	2
1.4	Форми, методи та засоби теоретичного і практичного навчання. Розробити алгоритм проведення інтерактивного заняття (з використанням кейс-методу або ділової гри) для здобувачів професійної освіти.	2
1.5	Інноваційні та цифрові технології в професійній освіті. Опрацювати можливості штучного інтелекту (ChatGPT, Claude, Midjourney тощо) в освітньому процесі та скласти перелік промптів для генерації навчальних завдань з фаху.	2
1.6	Педагогічний контроль, діагностика та оцінювання результатів навчання. Завдання: Розробити тестовий контроль знань з однієї теми (10–12 тестових завдань різних форм) та карту критеріїв оцінювання практичного завдання.	2
1.7	Феномен педагогічної творчості та майстерності. Скласти ментальну	2

	карту «Структура та рівні вияву педагогічної творчості викладача закладу професійної освіти».	
1.8	Психолого-педагогічні умови розвитку творчого потенціалу педагога. Проаналізувати та описати 5 основних психологічних бар'єрів, що перешкоджають педагогічній креативності, і запропонувати техніки їх подолання.	2
1.9	Конфліктологічна компетентність та етика спілкування. Описати та розібрати за алгоритмом NVC (ненасильницького спілкування) 2 типові конфліктні ситуації «викладач - здобувач освіти».	2
1.10	Професійно-педагогічне самовдосконалення, рефлексія та профілактика вигорання. Скласти персональний план самоосвіти на навчальний рік та розробити індивідуальну чек-лист програму профілактики емоційного вигорання.	2
2	Опрацювання лекційного матеріалу	8
3	Підготовка до практичних занять	16
4	Підготовка до модульного контролю (два колоквиуми)	6
5	Підготовка до складання диференційного заліку	6
	Усього годин	56

Індивідуальні завдання:

Індивідуальні завдання можуть видаватися викладачем у вигляді виконання індивідуальних науково-дослідних робіт (підготовка доповідей на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій) за згодою здобувача.

Кожен аспірант виконує обов'язкове індивідуальне завдання за однією із тем:

1. Презентація власного досвіду педагогічної творчості на «Аукціоні педагогічних ідей».

2. Розробка і презентація власного визначення поняття «Педагогічна майстерність викладача».

3. Розробка власного варіанту класифікації рівнів (компонентів) педагогічної творчості викладача закладу професійної (вищої) освіти.

4. Розробка методичних аспектів формування педагогічної майстерності викладача спеціальних (фахових) дисциплін.

5. Розробка авторської моделі організації освітнього процесу в закладі професійної освіти з урахуванням творчого підходу викладача.

6. Розробка програми формування індивідуального стилю педагогічної діяльності викладача закладу професійної (вищої) освіти.

7. Розробка проєкту вдосконалення педагогічної майстерності викладача шляхом упровадження елементів педагогічної творчості в навчальний курс.

8. Педагогічна творчість у розв'язанні нестандартних педагогічних ситуацій.

9. Особливості складання конспекту заняття з елементами творчого підходу

до викладання теми фахових дисциплін.

Методи навчання

Опанування курсу передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання.

Методи навчання:

– традиційні методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія), наочні (презентація, демонстрація, спостереження), практичні (ділова та рольова ігри, моделювання педагогічних ситуацій, вправи);

– інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон», кейсметод). Методи СРС: написання есе, робота з електронною бібліотекою, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації (нормативні документи, підручники, науково-методичні статті)

– дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітня платформа Google Classroom), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet, робота у Telegram, робота у Viber-групах).

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час лекційного заняття, тестування, колоквіуму. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі всіх видів навчальної роботи згідно із структурою кредитів. Підсумковий контроль знань здійснюється в кінці опанування освітнього компоненту шляхом додавання загальної кількості балів, отриманих під час навчання, або шляхом проведення диф.заліку. Оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи робиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому за модулями (в балах):

Вид роботи	Модуль 1	Модуль 2	Разом
1. Підготовка до практичних занять	15	15	30
2. Самостійна робота	10	10	20
3. Колоквіуми	15	15	30
4. Індивідуальні науково-дослідні завдання	10	10	20
Всього за модуль	50	50	100

Шкала оцінювання: ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS
-----------------------------------	-------------

діяльності	
90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
64-74	D
60-63	E
35-59	FX з можливістю повторного складання
0-34	F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, сформовано необхідні практичні навички вирішувати професійні завдання щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	E	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький	FX з можливістю повторного складання	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)

	Ф обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)
--	--	--

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання			
		Підготовка до практичних занять	Самостійна робота	Колоквіум (тести)	Індивідуальні науково-дослідні завдання
IV Високий (творчий)	A	13,5–15 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення, продемонстрував творчий підхід до аналізу педагогічної творчості й майстерності викладача	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне визначень та категорій	13,5-15б: 90–100% правильних відповідей	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначень та категорій
III Достатній (конструктивний)	B	12,3–13,4 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	12,3-13,4 б.: 82–89% правильних відповідей	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень
	C	11,3–12,2 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	11,3-12,2 б.: 75–81% правильних відповідей	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень
II Середній (репродуктивний)	D	9,6–11,1 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	9,6-11,2 б.: 64–74% правильних відповідей	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань
	E	8,6–9,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	9-9,5 б.: 60–63% правильних відповідей	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями
I Низький	FX, F	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: за повну відсутність відповіді	0-8,9 б: 0–59% правильних відповідей	0 б.: за повну відсутність відповіді

Академічні права та обов'язки учасників освітнього процесу

Здобувачі та викладачі ВНТУ повинні дотримуватися норм забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності усіх

учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів академічної доброчесності, викладених у **«Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ»**.

З метою запобігання та виявлення плагіату у навчальних роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань та активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування слід дотримуватись норм **«Положення про запобігання академічному плагіату та порядок його виявлення у навчальних, наукових, кваліфікаційних та науково-методичних роботах у ВНТУ»**.

З метою визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти (що здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а також освіти, яка здійснювалася у порядку самоосвіти), здобувачі можуть скористатися відповідними процедурами, наведеними у **«Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ВНТУ»**.

Здобувачі мають право оскаржити результати проміжних та підсумкових контрольних заходів, але на лише на підставі аргументованих пояснень, відповідно до **«Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ»**, а також безпосередньо звернувшись до освітнього омбудсмена, згідно **«Положення про освітнього омбудсмена з прав студентів ВНТУ»**.

З метою вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникнути у здобувачів із іншими учасниками освітнього процесу та/або недопущення виникнення конфліктних ситуацій потрібно бути обізнаним у нормах **«Кодексу етики ВНТУ»**.

Здобувачі ВНТУ мають керуватися принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і повинні вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам), відповідно до **«Антикорупційної програми ВНТУ»**.

Наведені документи оприлюднені на сайті ВНТУ:
<https://vntu.edu.ua/uk/public-info/zag.html>.

Рекомендована література

Основна

1. Дембіцька С., Кобилянський, О. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з професійної освіти засобами цифрових технологій. Педагогіка безпеки, 2023. № 8(1-2), 01–07. <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2023-8-1-001-007>.
2. Дембіцька С. В., Кобилянський О. В., Пугач С. С., Кобилянська І. М., Шостацька М. О. Підготовка фахівців із професійної освіти в умовах сучасних трансформацій: теорія та практика. Монографія. Вінниця: ВНТУ, 2025, 354 с.
3. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
4. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетребя М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Маріуполь : Купрієнко С. В., 2022. 309 с.
5. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с
6. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.
7. Дольнікова Л.В., Муқан Н.В. Професійна педагогіка. Львівська політехніка, 2021. 324 с.
8. Методика професійної освіти: навчальний посібник / Д. О. Чернишев, К. І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ: ЦП «Компринт», 2024. 224 с.
9. Грабовський О. В., Коломієць Л. В., Савельєва О. С. Професійна педагогіка : Підручник. Одеса : Бондаренко М. О., 2020. 575 с.
10. Дидактичні основи професійної освіти: підручник / О.Е.Коваленко, Н.О. Брюханова., Н.В. Божко, В.В. Белікова, В.Б.Бакатанова; за ред.. О.Е.Коваленко/ Укр. інж.-пед. акад.- .Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. 238 с.
11. Шевчук С.С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.

Допоміжна

1. Dembitska S., Kobylianskyi O., Kobylyanska I., Rysynets N., Kovtonyuk M. Information technology for organization of the ascerting stage of pedagogical experiment. Modern Science – Moderni veda. 2022. № 2. Pp. 157-165.
2. Dembitska S., Kobylianskyi O., Kobylianska I., Kuzimenko O. Training of specialists in technical specialties to professional activity according to the requirements of the integrative approach. Professional Pedagogics. 2023. № 1(26). Pp. 110-121. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.110-121>

3. Dembitska, S., Kobylanska, I., Kobylanskyi, O., & Puhach, V. (2023). Psychological and didactic fundamentals of modern educational technologies of visualization. *Педевтологія*, 1, 36-43.
4. Лукіяничук А.М. Мотивація професійної діяльності педагогічних працівників : методичні рекомендації : Біла Церква : БІНПО ДЗВО УМО, 2020. 46 с.
5. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної професійної освіти : монографія / За ред. С. С. Вітвицької. Житомир : «Полісся», 2015. 368 с.
6. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
7. Дороніна Т.О. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : навч. посіб. для магістрантів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 250 с.
8. Kulishov, V.S., Skyba, Y.A., Yermolenko, A.B., Shevchuk, S.S. & Shchypyska, T.P. Development of Scientific and Methodical Competence of Teachers of Vocational Education Institutions. *Propósitos y Representaciones*. Mar. 2021. Vol. 9. URL: <http://revistas.usil.edu.pe/index.php/pyr/article/view/994>
9. Розвиток науково-методичної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у системі післядипломної освіти: науково-методичний посібник / Єрмоленко А.Б., Набок М.В., Шевчук С.С., Масліч С.В., Кулішов В.С. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 101 с.
10. Єрмоленко А.Б., Масліч С.В. Стратегічні домінанти розвитку закладу професійної освіти. *Педагогічні науки*: зб. наук. праць. Херсон, 2023. № 101.
11. Мандрагеля В.А. Еволюція систем професійної освіти та тренінгу в країнах Європи й світу впродовж індустріальних революцій та сучасні тенденції: досвід для України: монографія. Біла Церква: Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти, 2023. 368 с.
12. Актуальні проблеми професійної освіти: навчально-методичний посібник / укл. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2018. – 352 с.